ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 18.05.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

179

ZÁKON

z 2. mája 1990,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení zákona č. 173/1968 Zb. zákona č. 100/1970 Zb. a zákona č. 47/1973 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 vrátane nadpisu znie:

„§ 1
Účel výkonu trestu odňatia slobody

(1) Účelom výkonu trestu odňatia slobody je zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a sústavne ho vychovávať k tomu, aby viedol riadny život občana.

(2) Vo výkone trestu odňatia slobody sa musí rešpektovať prirodzená dôstojnosť ľudskej osobnosti, nesmú byť použité kruté, alebo ľudskú dôstojnosť ponižujúce spôsoby zaobchádzania a trestania.“.

2. § 2 vrátane nadpisu znie:

„§ 2
Nápravnovýchovná činnosť

Na dosiahnutie účelu výkonu trestu odňatia slobody sa vykonáva nápravnovýchovná činnosť, ktorá je súhrnom pôsobenia osobitných výchovných postupov, kultúrno-výchovnej práce, pracovnej výchovy a ustanoveného poriadku a disciplíny (režimu) v miestach, v ktorých sa trest odňatia slobody (ďalej len „trest“) vykonáva.“.

3. § 3 odseky 1 a 2 vrátane nadpisu znejú:

„§ 3
Zariadenia na výkon trestu

(1) Trest sa vykonáva v nápravnovýchovných ústavoch, v nápravnovýchovných ústavoch pre mladistvých a vo vojenských nápravných útvaroch. V ústavoch na výkon väzby možno zriaďovať samostatné oddelenia pre výkon trestu.

(2) Nápravnovýchovné ústavy, nápravnovýchovné ústavy pre mladistvých a ústavy na výkon väzby (ďalej len „ústavy“) zriaďuje a zrušuje minister spravodlivosti Českej republiky

a minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“). Vojenské nápravné útvary zriaďuje a zrušuje minister národnej obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3 a veta za bodkočiarkou znie: „pri ministerstve spravodlivosti je možné na prehĺbenie vedeckosti a zvýšenie účinnosti nápravnovýchovnej činnosti zriadiť poradný orgán.“.

4. V § 4 sa slová „a socialistické organizácie“ nahrádzajú slovami „organizácie a záujmové združenia občanov“ a slová „oddiel 13“ vrátane zátvoriek sa nahrádzajú slovami „Českej republiky a Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky (ďalej len „Zbor nápravnej výchovy“)“.

5. Nadpis druhého oddielu znie:

„Oddiel 2

Diferenciácia výkonu trestu v nápravnovýchovných ústavoch a ústavoch na výkon väzby“.

6. § 5 ods. 1 znie:

„(1) Trest sa vykonáva oddelene podľa pohlavia a oddelene na dospelých a mladistvých. V ústavoch sa trest vykonáva diferencovane v troch nápravnovýchovných skupinách.“.

7. V § 5 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Do ústavov sa na prehĺbenie výchovného vplyvu výkonu trestu odsúdení rozdeľujú podľa nápravnovýchovných skupín. O tom, do ktorej nápravnovýchovnej skupiny sa odsúdený zaradí, rozhoduje súd. O tom, do ktorého ústavu sa odsúdený umiestni, rozhoduje Správa Zboru nápravnej výchovy. Pritom sa riadi konkrétnymi potrebami jeho resocializácie, najmä aby odsúdený mohol udržiavať vzťahy s príbuznými (§ 12 ods. 2).“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

8. § 7 sa vypúšťa.

9. § 8 vrátane nadpisu znie:

„§ 8
Vnútorná diferenciácia

(1) V rámci nápavnovýchovných skupín sa odsúdení rozdeľujú do kolektívov, ktoré spravidla spoločne pracujú a sú spoločne ubytované. Zaraďovanie odsúdených do jednotlivých kolektívov sa uskutočňuje podľa veku, osobnosti, správania sa a vzťahu k nápravnovýchovnej činnosti, druhu a závažnosti spáchaného činu, recidívy a výšky trestu tak, aby boli oddelení odsúdení, u ktorých je možnosť účinnejšieho ovplyvnenia nápravnovýchovnou činnosťou, páchatelia odsúdení za činy spáchané z nedbanlivosti a menej narušení odsúdení od ostatných odsúdených.

(2) V záujme zvýšenia účinnosti nápravnovýchovnej činnosti s prihliadnutím na osobnosť odsúdeného a možnosť jeho účinnejšieho ovplyvnenia možno odsúdených umiestniť do polootvorených alebo otvorených oddelení príslušnej nápravnovýchovnej skupiny so zmierneným režimom nápravnovýchovného procesu a s rozšírenými možnosťami samosprávy.“.

10. Za § 9 sa vkladá nový § 9a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 9a
Výkon trestu u žien

(1) Výkon trestu odňatia slobody je vylúčený u tehotnej ženy a ženy, ktorá sa stará o vlastné dieťa mladšie ako jeden rok.

(2) Výkon trestu u žien, ktoré prekročili 60. rok veku, sa vykonáva tak, aby bol výkon trestu primeraný tomuto veku a ich zdravotnému stavu, predovšetkým sú zaraďované do osobitných kolektívov.“.

11. Doterajší text § 10 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Ak sa proti odsúdenému vo výkone trestu vedie trestné konanie a je splnený dôvod väzby podľa § 67 Trestného poriadku, uplatnia sa proti nemu primerane obmedzenia, ktoré by si podľa zákona vyžadoval dôvod väzby, najmä odlúčenie spolupáchateľov trestného činu, cenzúra korešpondencie, povoľovanie návštev a prípadné nezaraďovanie odsúdeného do práce.“.

12. § 11 ods. 1 znie:

„(1) Vo výkone trestu sa pre odsúdených vytvárajú také materiálne a kultúrne podmienky života, aby bol zabezpečený ich náležitý telesný a duševný rozvoj. V súlade s tým sa určia náležitosti a podmienky stravovania tak, aby zodpovedali obvyklým hodnotám výživy potrebným na udržanie zdravia a sily, s prihliadnutím na obtiažnosť vykonávanej práce. Náležitosti a podmienky ubytovania a vystrojovania sa určia v súlade so všeobecnými hygienickými požiadavkami a požiadavkami hygienických noriem na hygienické zariadenia, pričom ubytovacia plocha, pripadajúca na odsúdeného, musí byť najmenej 3,5 m^2, každý odsúdený musí mať zabezpečené lôžko a priestor na uloženie osobných vecí. Odievanie odsúdených musú zodpovedať klimatickým podmienkam a musí dostatočne chrániť ich zdravie.“.

13. V § 11 ods. 4 sa vypúšťajú slová „ako aj odškodňovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania odsúdených“.

14. § 12 ods. 1 a 2 vrátane nadpisu znejú:

„§ 12
Korešpondencia a návštevy

(1) Odsúdený smie prijímať a odosielať korešpondenciu bez obmedzenia. Náčelník ústavu a ním poverená osoba sú oprávnení nahliadnuť do korešpondencie odsúdeného, s výminkou peticií, sťažností, žiadostí a návrhov adresovaných štátnym orgánom a korešpondencie s akvokátom, adresovanej na jeho pracovisko.

(2) Odsúdený smie prijímať návštevy blízkych osôb[1]) v rozsahu určenom poriadkom výkonu trestu odňatia slobody pre nápravnovýchovnú skupinu, do ktorej je zaradený. Najmenej však raz za 2 týždne pri zaradení do I. nápravnovýchovnej skupiny, raz za mesiac pri zaradení do II. nápravnovýchovnej skupiny a raz za 6 týždňov pri zaradení do III. nápravnovýchovnej skupiny. Ak je to v záujme jeho nápravy alebo ak je pre to iný závažný dôvod, môže sa mu povoliť návšteva inej osoby.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

15. § 13 vrátane nadpisu znie:

„§ 13
Knihy a iné publikácie

(1) Odsúdený môže odoberať a čítať dennú tlač, knihy a iné publikácie podľa svojho záujmu, duchovných potrieb a vierovyznania v rozsahu, ako je umožnené ostatným členom spoločnosti.

(2) V zariadeniach na výkon trestu (§ 3) sú zariadené knižnice vybavené literatúrou podobne ako verejné knižnice, v ktorých si odsúdení môžu požičiavať knihy podľa

vlastného výberu; minister spravodlivosti určí povinnú vybavenosť knižníc právnymi predpismi, právnickou, inou odbornou a náboženskou literatúrou.“.

16. V § 15 ods. 1 sa posledná veta nahrádza textom:

„V zariadeniach na výkon trestu sa vytvárajú také podmienky pre podávanie sťažností a žiadostí odsúdených, aby bola vylúčená možnosť zaobchádzania s nimi inými ako oprávnenými osobami. Náčelník ústavu určí okruh osôb poverených preberaním a odosielaním sťažností a žiadostí a ich evidenciou.“.

17. § 15 ods. 3 znie:

„(3) Odsúdený má právo na poskytovanie právnej pomoci advokátom, ktorý má oprávnenie v medziach svojho plnomocenstva viesť s odsúdeným korešpondenciu a hovoriť s ním bez obmedzenia. Správa zariadenia na výkon trestu (§ 3) je povinná vytvoriť podmienky umožňujúce poverenej osobe Zboru nápravnej výchovy rozhovory medzi odsúdeným a advokátom vidieť, nie však počuť. V prípade uvedenom v § 10 ods. 2 sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku o styku obhajcu s obvineným, ktorý je vo väzbe.[2])“.

18. § 16 vrátane nadpisu znie:

„§ 16
Samospráva odsúdených

(1) Samosprávy odsúdených sa volia na 1 rok vo všetkých nápravnovýchovných skupinách príslušnými kolektívmi odsúdených v tajných voľbách.

(2) Odsúdení si volia zo svojho stredu oddielové samosprávy a z odsúdených, zvolených do oddielových samospráv, si volia celoústavnú samosprávu.

(3) Poslaním samosprávy odsúdených je viesť odsúdených k samostatnému riešeniu otázok, ktoré súvisia so spôsobom života a s prácou vo výkone trestu, napomáhať dodržiavanie ustanoveného poriadku a disciplíny, zvyšovať pracovnú aktivitu, všeobecné i odborné vzdelanie odsúdených, a tým ich pripravovať na aktívne zapojenie sa do života spoločnosti po prepustení z výkonu trestu. Samospráva sa tiež zaoberá otázkami, ktoré sa týkajú bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; za tým účelom samosprávy odsúdených majú právo navrhovať náčelníkovi ústavu udelenie disciplinárnej odmeny (§ 19) a uloženie disciplinárnych trestov (§ 20), prerokúvať s náčelníkom ústavu alebo ním poverenou osobou zameranie a obsah nápravnovýchovnej činnosti, najmä zameranie pracovnej výchovy odsúdených a obsah kultúrno-výchovnej práce, môže sprostredkovať podanie a prerokovanie spoločných sťažností, žiadostí a návrhov viacerých odsúdených, pokiaľ sa týkajú rovnakej veci, zastupujú odsúdených pri riešení otázok týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (§ 28) a ďalších otázok vyplývajúcich zo zaradenia odsúdených do práce (§ 26 a 27).“.

19. V § 17 sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Medzi základné povinnosti odsúdeného patrí aj povinnosť dodržiavať opatrenia a pokyny na zaisťovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa osobitných predpisov.[3])

(3) Odsúdený je povinný podrobiť sa osobnej prehliadke, ak sú splnené podmienky uvedené v § 82 ods. 2 a 3 Trestného poriadku, alebo je potrebné ju vykonať za účelom bezpečnosti odsúdeného, iných osôb, splnenia služobného zákroku, alebo výkonu odňatia slobody.“.
Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 4, ktorý znie:

„(4) Odsúdeného, ktorý neoprávnene odmieta plniť svoje povinnosti, je potrebné, ak nestačila predchádzajúca výzva, alebo napomenutie, donútiť k ich plneniu prostriedkami podľa zákona povolenými.“.

20. Nadpis oddielu 4 znie: „Disciplinárne odmeny a tresty a zhabanie veci“.

21. V § 19 ods. 2 sa vypúšťa slovo „najmä“ a písmeno b).

Doterajšie písmená c), d), e), f) a g) sa označujú ako písmená b), c), d), e) a f).

22. § 20 vrátane nadpisu znie:

„§ 20
Disciplinárne tresty

(1) Zavinené porušenie ustanoveného poriadku a disciplíny (režimu) pri výkone trestu je disciplinárnym priestupkom, za ktorý sa môže odsúdenému uložiť disciplinárny trest.

(2) Disciplinárnymi trestami sú:

a) pokarhanie,

b) zníženie vreckového najviac o jednu tretinu až na dobu troch mesiacov,

c) zákaz prijatia balíčkov až na dobu troch mesiacov,

d) prepadnutie veci,

e) umiestnenie do uzavretého oddelenia v mimopracovnom čase až do 20 dní,

f) celodenné umiestnenie do uzavretého oddelenia až do 20 dní,

g) umiestnenie do samoväzby až do 20 dní.

(3) Predpadnutie veci možno uložiť, ak ide o vec,

a) ktorá bola použitá na spáchanie disciplinárneho priestupku,

b) ktorá bola určená na spáchanie disciplinárneho priestupku,

c) ktorú odsúdený získal disciplinárnym priestupkom alebo ako odmenu zaň,

d) ktorú odsúdený nadobudol za vec uvedenú pod písmenom c)

Prepadnutie veci možno uložiť samostatne, alebo s iným disciplinárnym trestom, ak vec patrí páchateľovi disciplinárneho priestupku. Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

(4) Trest prepadnutia veci nemožno uložiť, ak hodnota veci je v nápadnom nepomere k povahe disciplinárneho priestupku.

(5) Pre umiestnenie odsúdeného do celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia a samoväzby je potrebné predchádzajúce vyjadrenie ústavného lekára o tom, že zo zdravotného hľadiska je odsúdený schopný podrobiť sa tomuto disciplinárnemu trestu. Pri umiestnení do samoväzby odsúdený nepracuje, je obmedzený v účasti na záujmovej činnosti a nie je mu dovolené čítať dennú tlač, knihy alebo iné publikácie a nakupovať veci osobnej potreby (§ 14) okrem základných hygienických potrieb. Rovnako sa postupuje aj pri celodennom umiestnení do uzavretého oddelenia s tým rozdielom, že odsúdený je povinný vykonávať práce uvedené v § 27 ods. 2. S výkonom znova uloženého disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do samoväzby nemožno začať skôr, ako po uplynutí aspoň 10 dní od výkonu niektorého z týchto disciplinárnych trestov; ak však disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo umiestnenia do samoväzby bol znova uložený ešte v priebehu výkonu niektorého z týchto disciplinárnych trestov, možno vykonať dva také disciplinárne tresty bezprostredne za sebou. Celodenné umiestnenie do uzavretého oddelenia a umiestnenie do samoväzby nemožno uložiť odsúdenej žene. Umiestnenie do uzavretého oddelenia v mimopracovnom čase možno uložiť odsúdenej žene len do 10 dní.

(6) Osoby umiestnené do samoväzby a do celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia musia byť denne navštívené lekárom, ktorý posúdi, či sú zdravotne schopné sa podrobiť trestu.“.

23. V § 21 ods. 2 sa na konci pripájajú slová „okrem prepadnutia veci.“.

24. Za § 21 sa vkladajú nové § 21a, 21b a 21c, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 21a
Odpustenie disciplinárneho trestu a upustenie od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu

(1) Ak výkon disciplinárneho trestu, proti uloženiu ktorého už nemožno podať sťažnosť, nie je vzhľadom na ďalšie správanie sa odsúdeného potrebný, možno tento trest odpustiť.

(2) Ak ďalší výkon disciplinárneho trestu nie je potrebný, pretože odsúdený prejavuje účinnú snahu po náprave, možno od výkonu jeho zvyšku upustiť.

(3) Odpustením disciplinárneho trestu a upustením od výkonu jeho zvyšku sa disciplinárny trest považuje za vykonaný.

§ 21b
Zahladenie disciplinárneho trestu potrestania

(1) Ak po výkone disciplinárneho trestu odsúdený spĺňa podmienky pre udelenie disciplinárnej odmeny, možno mu namiesto jej udelenia zahladiť disciplinárne potrestanie, ktorým bol uložený spravidla posledný vykonaný disciplinárny trest.

(2) Zahladením disciplinárneho potrestania sa na odsúdeného hľadí, ako by mu nebol disciplinárny trest uložený.

§ 21c
Zhabanie veci

(1) Ak nebolo rozhodnuté o prepadnutí veci, možno rozhodnúť o tom, že sa taká vec zhabáva,

a) ak páchateľa nemožno za disciplinárny priestupok stíhať alebo disciplinárne potrestať,

b) ak mu vec nepatrí alebo

c) ak to vyžaduje bezpečnosť osôb, majetku, prípadne iný podobný všeobecný záujem.

(2) Rozhodnutie o zhabaní veci treba písomne Správou Zboru nápravnej výchovy oznámiť páchateľovi disciplinárneho priestupku a osobe, ktorej sa priamo týka, pokiaľ je známa; vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát. Zhabanie veci nemožno uložiť, ak od spáchania disciplinárneho priestupku uplynula doba 1 rok.“.

25. § 22 vrátane nadpisu znie:

„§ 22
Sťažnosť

(1) Odsúdený má právo do 3 dní od oznámenia rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu podať proti nemu sťažnosť. Odkladný účinok má len sťažnosť proti uloženiu prepadnutia veci.

(2) Proti rozhodnutiu o zhabaní veci má páchateľ disciplinárneho priestupku a osoba, ktorej sa rozhodnutie o zhabaní veci priamo týka, právo do 3 dní od oznámenia tohto rozhodnutia podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) O sťažnosti rozhodne do 3 dní náčelník nápravnovýchovného ústavu alebo na to splnomocnený iný pracovník. Na rozhodnutie o sťažnosti nemožno splnomocniť pracovníka, ktorý disciplinárny trest uložil alebo ktorý rozhodol o zhabaní veci.“.

26. V § 24 ods. 2 sa vypúšťajú slová „alebo prečinom“.

27. Nadpis oddielu 5 znie: „Zamestnávanie odsúdených“.

28. § 25 vrátane nadpisu znie:

„§ 25
Obsah zamestnávania odsúdených

a) zaraďovanie odsúdených do spoločensky prospešnej práce a ich odmeňovanie za prácu,

b) vytváranie podmienok pre to, aby odsúdení mohli získať a zvyšovať si svoju pracovnú kvalifikáciu.“.

29. V § 26 ods. 1 sa nahrádzajú slová „hospodárskych organizácií“ slovami „štátnych organizácii“ (ďalej len „organizácií“)“.

30. V § 26 ods. 2 a 3 a v § 33 ods. 1 a 3 sa vypúšťa slovo „hospodárske“; v § 26 ods. 3 sa vypúšťa slovo „hospodárskou“; v § 33 ods. 2 sa vypúšťa slovo „hospodárska“.

31. § 27 ods. 1 a 2 vrátane nadpisu znejú:

„§ 27
Pracovné postavenie a podmienky odsúdených

(1) Organizácie poskytujú nápravnovýchovným ústavom za prácu odsúdených dohodnuté plnenie (§ 26 ods. 3). Mzdu za prácu poskytujú podľa ustanovení Zákonníka práce a mzdových predpisov.

(2) Pracovný čas, pracovné podmienky a podmienky pre uloženie nadčasovej práce sú u odsúdených rovnaké ako u ostatných pracovníkov. Náčelník ústavu môže nariadiť odsúdeným prácu nadčas v rozsahu a za podmienok určených osobitnými predpismi[4]) ; nad túto hranicu môže prácu nadčas povoliť na návrh ministra spravodlivosti vláda republiky.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

32. V § 29 ods. 4 sa vypúšťa posledná veta.

33. § 30 znie:

„§ 30

Poslaním kultúrno-výchovnej práce je vytvárať u odsúdených uvedomelý vzťah k spoločnosti, založený na zásadách občianskej morálky a kultúry. Je zameraná predovšetkým na výchovu odsúdených k zachovávaniu zákonov a pravidiel občianskeho spolunažívania, k statočnému pomeru k práci, k ochrane všetkých foriem vlastníctva, ako aj na celkové zvyšovanie všeobecného vzdelania odsúdených a ich kultúrnej úrovne.“.

34. Za § 34 sa vkladá nový § 34a, ktorý znie:

„§ 34a

Za škodu spôsobenú odsúdenému vo výkone trestu pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením týchto úloh v organizácii alebo v ústave zodpovedá organizácia alebo ústav podľa osobitných predpisov.[5]) Podobne zodpovedá organizácia alebo ústav odsúdenému za škodu vzniknutú pracovným úrazom, chorobou z povolania[6]) a za škodu spôsobenú na odložených veciach a pri odvracaní škody.[7])“.

35. V § 42 sa slová „pracujúceho človeka“ nahrádzajú slovom „občana“.

36. § 46 sa vypúšťa.

37. § 48 vrátane nadpisu znie:

„§ 48
Účasť cirkevných organizácií a združení občanov

(1) Na náprave odsúdených sa zúčastňujú aj cirkevné organizácie a záujmové združenia občanov pôsobiace v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúce vzťah k odsúdenému, najmä tým, že ich poverení zástupcovia môžu počas výkonu trestu udržiavať s odsúdenými osobný styk, zaujímať sa o ich správanie vo výkone trestu a pomáhať pri vytváraní priaznivých podmienok pre ich budúci život. Na požiadanie ich správa ústavu informuje o stave a o správaní odsúdeného.

(2) Nápravnovýchovné ústavy umožňujú konať v čase pracovného pokoja spoločné náboženské obrady odsúdených. Účasť na náboženských obradoch je dobrovoľná. Čas konania spoločných náboženských obradov vymedzí ústavný poriadok (§ 18).“.

38. V § 49 ods. 1 sa slová „spoločenskými organizáciami“ nahrádzajú slovami „záujmovými združeniami občanov“.

39. V § 50 sa z nadpisu vypúšťa slovo „hospodárskych“, z odsekov 1 a 3 sa vypúšťa slovo „hospodárske“, z odseku 2 sa vypúšťa slovo „hospodárska“, z odseku 2 sa vypúšťa slovo „okresného“, v odseku 3 sa slová „spoločenskými organizáciami“ nahrádzajú slovami „záujmovými združeniami občanov“.

40. Doterajší text § 52, v ktorom sa slová „pracujúceho človeka“ nahrádzajú slovom „občana, sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Mladistvému, ktorý má plniť povinnú školskú dochádzku, ústav zabezpečí jej plnenie vyučovaním namiesto výkonu práce.“.

41. V § 53 ods. 2 sa slová v zátvorke „ods. 2“ nahrádzajú slovami „ods. 3“.

42. § 54 vrátane nadpisu znie:

„§ 54
Diferenciácia výkonu trestu

(1) V nápravnovýchovnych ústavoch pre mladistvých nie sú určené nápravnovýchovné skupiny; rozsah práv a obmedzení mladistvých je vymedzený jednotne.

(2) V nápravnovýchovných ústavoch pre mladistvých sa mladiství rozdeľujú do kolektívov podľa povahových vlastností, pracovných schopností, druhu a závažnosti spáchaného činu, recidivy a výmery trestu tak, aby boli oddelení najmä mladiství, u ktorých je možnosť účinnejšieho ovplyvnenia nápravnovýchovnou činnosťou, mladiství s kladným vzťahom k práci a spoločnosti, odsúdení za trestné činy spáchané z nedbanlivosti a trestné činy menšej spoločenskej nebezpečnosti, prvotrestaní mladiství od mladistvých narušených, odsúdených za obzvlášť závažné trestné činy, organizátorov a vedúcich

skupinovej trestnej činnosti a mladistvých agresívnych, a podľa možnosti aj od tých, ktorí z výkonu trestu predtým ušli, alebo sa o to pokúsili.“.

43. § 55 vrátane nadpisu znie:

„§ 55
Návštevy

Mladistvý vykonávajúci trest v nápravnovýchovnom ústave pre mladistvých smie prijímať návštevy v rozsahu, ktorý sa určí so zreteľom na záujem upevnenia vzťahu mladistvého k rodine, na posilnenie výchovného vplyvu výkonu trestu. Návštevy príbuzných smie prijímať najmenej raz za týždeň.“.

44. § 56 ods. 1 znie:

„(1) Disciplinárnymi trestami u mladistvých vykonávajúcich trest v nápavnovýchovnom ústave pre mladistvých sú:

a) pokarhanie,

b) zníženie vreckového najviac o jednu tretinu až do dvoch mesiacov,

c) prepadnutie veci,

d) umiestnenie do uzavretého oddelenia v mimopracovnom čase až do 10 dní,

e) celodenné umiestnenie do uzavretého oddelenia až do 10 dní,

f) umiestnenie do samoväzby až do 10 dní.“.

45. V § 59 sa slová „aj krajské“ nahrádzajú slovami „v medziach svojej pôsobnosti aj“.

46. V § 60 sa slovo „hospodárske“ vypúšťa a slová „spoločenskými organizáciami“ sa nahrádzajú slovami „záujmovými združeniami občanov“.

47. V § 61a ods. 2 sa vypúšťa slovo „socialistickej“.

48. § 62a sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Príslušníci Zboru nápravnej výchovy sú oprávnení v nebezpečenstve pri plnení služobnej úlohy požiadať každého o pomoc. Kto bol požiadaný o pomoc, je povinný ju poskytnúť; nemusí tak urobiť, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vydal vážnemu ohrozeniu seba alebo blízku osobu.“.

49. V § 64 sa vypúšťa odsek 2. Zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.

50. § 65 znie:

„§ 65

(1) Odsúdený je povinný nahradiť trovy výkonu trestu za čas, počas ktorého svojím zavinením spôsobil, že tieto trovy sa nemohli uhradiť zrážkami z jeho pracovnej odmeny (§ 29 ods. 2).

(2) Podľa odseku 1 hradí odsúdený trovy výkonu trestu aj po dobu liečebno-preventívnej starostlivosti, ktorá bola potrebná, pretože si úmyselne spôsobil alebo inému dovolil spôsobiť mu ujmu na zdraví alebo bez závažných dôvodov sa odmietol podrobiť lekárskemu zákroku, ku ktorému dal podnet alebo predchádzajúci súhlas. V týchto prípadoch je odsúdený povinný nahradiť aj zvýšené náklady ochrany a dopravy do zdravotníckych zariadení.

(3) Rozhodnutie o náhrade podľa odsekov 1 a 2 vydá náčelník ústavu. Spôsob určenia náhrady nákladov ochrany a dopravy a nákladov predvedenia spolu s ďalšími podrobnosťami o ich náhrade určí minister spravodlivosti všeobecne záväzným právnym

predpisom. Úhrnná výška náhrady nákladov jedného predvedenia však nemôže byť vyššia ako 300 Kčs; toto obmedzenie sa nevzťahuje na náhradu nákladov vzniknutých v súvislosti s neúspešným návrhom odsúdeného na povolenie obnovy konania.“.

51. Za § 65 sa vkladá nový § 66, ktorý znie:

„§ 66

(1) Výkon rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť nahradiť škodu (§ 32) a trovy výkonu trestu, náklady ochrany a dopravy a náklady predvedenia (§ 65), uskutočňuje zrážkami zo mzdy[8]) alebo prikázaním pohľadávky podľa osobitných predpisov tá organizačná zložka Zboru nápravnej výchovy, ktorá pohľadávku spravuje.

(2) Podľa odseku 1 sa postupuje aj pri náhrade trov spojených s výkonom väzby.[9])“.

52. V § 67 sa vypúšťa slovo „hospodárske“.

53. Za § 67 sa vkladá nový § 67a, ktorý znie:

„§ 67a

(1) Ak utrpel poškodenie na zdraví alebo smrť občan v súvislosti s pomocou, ktorú poskytol Zboru nápravnej výchovy alebo jeho príslušníkom na ich žiadosť (§ 62a ods. 4) alebo s ich vedomím, vzniknutú škodu uhradí štát podobne podľa predpisov o odškodnování pracovných úrazov a chorôb z povolania pracovníkov. Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nariadením určí,

a) v ktorých prípadoch a v akom rozsahu patrí občanovi, ktorý poskytol pomoc, a členovi závodnej stráže (ďalej len „pracovník“), ktorý utrpel poškodenie na zdraví pri strážení alebo v súvislosti s ním (§ 67), jednorazové mimoriadne odškodnenie,

b) v ktorých prípadoch a ako sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávnych predpisov pozostalým po pracovníkovi usmrtenom pri strážení alebo v súvislosti s ním, alebo po občanovi, ktorý poskytol pomoc, a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na neho odkázané výživou.

(2) Občanovi sa uhrádza aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím tejto pomoci. Pritom sa uhrádza skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu; ak to nie je dobre možné alebo účelné, uhrádza sa v peniazoch. Poškodenému sa však môže priznať náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci ako náhrady za vec poškodenú; to platí aj v prípade, že sa náhrada vecnej škody poskytuje pracovníkovi, ktorému škoda vznikla pri strážení alebo v súvislosti s ním.

(3) Škodu, ktorú spôsobil občan v súvislosti s pomocou poskytnutou Zboru nápravnej výchovy alebo jeho príslušníkom, a vecnú škodu, ktorá inému občanovi vznikla v dôsledku opatrení nevyhnutných pri plnení služobných úloh príslušníkmi Zboru nápravnej výchovy, uhrádza štát.

(4) Právo na náhradu škody za poskytnuté plnenie voči tomu, kto za ňu zodpovedá poškodenému podľa Občianskeho zákonníka, nie je predchádzajúcimi ustanoveniami dotknuté.

(5) Náhradu škody podľa odsekov 1 až 3 poskytuje v zastúpení štátu príslušné ministerstvo spravodlivosti.“.

54. § 71 sa dopĺňa novým odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Pokiaľ je zrejmé, že odsúdený, ktorý vykonáva trest vo vojenskom nápravnom útvare, bude pred jeho vykonaním prepustený z činnej služby a ak nie sú splnené podmienky pre

upustenie od výkonu zvyšku trestu alebo pre jeho podmienečné prepustenie na slobodu, súd rozhodne, že dňom prepustenia z činnej služby sa odsúdený pre výkon zvyšku trestu preradí do nápravnovýchovného ústavu a zaradí ho spravidla do prvej nápravnovýchovnej skupiny.“.

Čl. II

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona o výkone trestu odňatia slobody, ako vyplýva z neskorších zákonov.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1990.

Havel. v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

1) § 116 Občianskeho zákonníka.

2) § 33, § 41 ods. 2, § 165 a § 166 ods. 2 Trestného poriadku.

3) § 135 ods. 2 písm. a), b), c), f) Zákonníka práce.

4) § 97 ods. 1 až 3 Zákonníka práce.

5) § 187, 205a a 205b Zákonníka práce.

6) § 190 až 203 Zákonníka práce.

7) § 204 a 205 Zákonníka práce.

8) § 71 až 80 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

9) § 152 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.